

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna štev. Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.
Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	p
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600.—		
„ „ „ 1/2 „ 300.—		
„ „ „ 1/4 „ 150.—		
„ „ „ 1/8 „ 75.—		
„ „ „ 1/16 „ 37.50		

IX. letnik.

V Ljubljani, dne 1. novembra 1926.

Štev. 21.

Obrtna banka kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pred ustanovitvijo.

Rešitev vprašanja ustanovitve Obrtne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev se nahaja v zaključnem stadiju. Zakon, ki daje pravne temelje banki, ki ji zagotavlja znatno denarno pomoč s strani vlade, ki jo oprošča taks, vseh davkov in doklad, katere morajo plačati vse družbe, zavezane javnemu polaganju računov, in ji daje poleg tega še druge privilegije pred zasebnimi denarnimi zavodi, je Narodna skupščina sprejela, tudi je minister za trgovino in industrijo že odobril pravila banke, tako da se vršijo sedaj samo še priprave za redno poslovanje banke in njenih podružnic.

Smelo smemo trditi, da pomeni ustanovitev Obrtne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev nov mejnik v zgodovini razvoja našega obrtništva, kajti kdor je okusil grenkost položaja, v katerem se je nahajal, ko je zamen prosil za kredite, potrebne za razširitev obrata, za nakup sirovin, kdor je ponovno zastoj trkal na ta ali ona vrata, temu ni treba praviti, kaj mu prinese novi zavod in ta sam more tudi pravilno soditi o odličnem pomenu tega zavoda, ki bo prava obrtniška ustanova. Na temelju zakonskih privilegijev more tudi novi zavod res pomagati obrtništvu do zaželenega in potrebnega razmaha.

Zakonska določila skrbijo za to, da bodo v upravi zavoda pravi obrtniki vedno v večini in samo v nadzorstvu ima večino država, ki hoče, spričo 40odstotne udeležbe na bančni glavnici, potom svojih zastopnikov, ki pa morajo biti strokovnjaki ministrstva trgovine in industrije, narodne in državne hipotekarne banke, nadzirati redno in pravilno poslovanje zavoda.

Kakor pa mora ustanovitev Obrtne banke v resnici odkritosrčno razveseliti vsakega pravega obrtnika, ne moremo vendar zatajiti dejstva, da bi bila čustva slovenskega obrtnika danes mnogo bolj radostna, če bi bil že danes gotov, da se istočasno s centralo osnuje tudi podružnica v Ljubljani, odnosno ekspozitura v Mariboru. Ko je slovensko obrtništvo prvič razpravljalo o ustanovitvi tega zavoda, je soglasno zahtevalo, da se ustanovi tudi podružnica zavoda v Ljubljani in Mariboru. Ta postulat je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo, pa tudi Zveza

obrnih zadrug z vsem poudarkom ponovno tolmačila na kompetentnih mestih, zanj so se zavzeli tudi narodni poslanci. Toda prilike v skupščini niso bile slovenskemu obrtniku naklonjene. Medtem, ko garantira zakon poleg centrale tudi istočasno ustanovitev podružnice v Zagrebu, jo dobi Ljubljana samo — po potrebi. Z veseljem pa danes ugotavljamo, da smemo gledati sedaj tudi na to vprašanje s polnim zaupanjem, kajti po razvoju razprav na zadnji seji širšega odbora ustanoviteljev bank smemo trditi, da se bo zapostavljanje slovenskega obrtništva, katero so zakrivile razmere v Narodni skupščini, vsaj deloma popravilo.

V Beogradu se je vršila dne 24. oktobra t. l. seja širšega odbora ustanoviteljev banke. Na seji so bile številno zastopane zbornice in obrtniške zveze. Iz Slovenije so bili navzoči: tajnik zbornice g. dr. Josip Pless, načelnik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani g. E. Franchetti in načelnik Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru g. J. Bureš.

Na seji se je sklepalo o vsebini poziva na vpis delnic, ki se mora po zakonu objaviti v »Službenih Novinah« vsaj mesec dni pred začetkom vpisovanja delnic. Poziv bo objavljen 1. novembra t. l., tako da bo mogoče dobiti delnice že 1. decembra t. l.

Poziv vsebuje samo glavna zakonska določila, predvsem o namenu in ciljih banke. Osnovna glavnica znaša 75 milijonov dinarjev in je razdeljena na 375.000 delnic, vsaka po 200 Din nominalne. Država sodeluje na delniški glavnici s 40 odstotki, obrtniki z 51 odstotki, prijatelji obrtništva pa z 9 odstotki. Pri vpisu je vplačati za vsako delnico samo 20 odstotkov nominalne vrednosti in 5 Din za stroške; ostalo je poravnati v enakih mesečnih obrokih do 31. marca 1929.

Delnice bo dobiti v Sloveniji pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah, pri Gospodarsko-zadružni banki in njenih podružnicah in pri Obrtni banki v Ljubljani, in to od 1. decembra t. l. do 15. januarja 1927.

Poziv vsebuje obenem tudi vabilo in dnevni red predhodnega zbora delničarjev, ki se bo vršil dne 20. februarja 1927. v Beogradu. Upravičene zahteve slovenskega obrtništva so prišle do prav posebnega izraza pri določitvi dnevnega reda za ta zbor. Po izčrpnih, s tehtnimi razlogi podprtih izjavah tajnika g. dr. J. Plessa se je po debati sklenilo, da je postaviti na dnevni red ustanovnega zbora poleg točk, ki vsebujejo izvolitev predsedništva zbora, poročilo

ustanovnega odbora o vpisu delnic, sprejem bančnih pravil, volitev članov upravnega in nadzornega odbora ter volitev članov poslovnega odbora glavne podružnice v Zagrebu, tudi še kot posebno točko: »ustanovitev podružnice v Ljubljani — in ekspoziture v onih mestih, katera so sedež takega ekonomskega področja, ki je v stanju z glavnico, katero je vpisalo, in sorazmernim delom državne pomoči, vzdrževati svojo ekspozituro«. — S tem nam je zagotovljeno, da bo morala ustanovna skupščina sklepati o podružnici v Ljubljani in tudi o ekspozituri v Mariboru in drugih mestih. Prepričani smo, da bo tudi ustanovna skupščina v isti meri, kakor širši odbor ustanoviteljev uvaževala zahteve in potrebe slovenskega obrtništva.

Kar se tiče podružnice v Ljubljani, govori zakon samo o tem, da se le-ta ustanovi po potrebi. Staviti tu kake druge pogoje, kakor vpis gotovega števila delnic, bi pomenilo zahtevati od Slovenije obveznosti, katere se od Hrvatske ni zahtevalo. Tako stališče je za slovensko obrtništvo ponižujoče in pomeni brezobzirno zapostavljanje interesov slovenskega obrtnika. Zato bomo vsako tako zahtevo, ki ni niti v zakonu utemeljena, odločno odklanjali. Ako se je dala Zagrebu podružnica brezpogojno, se jo mora dati tudi Ljubljani. Potrebo, ki jo zahteva zakon za ustanovitev podružnice v Ljubljani, utemeljuje visoka razvojna stopnja slovenskega obrtnika, njega številčnost, dobra organizacija in specializiranost v vseh strokah, kar mu omogoča, da vrši delo pionirja za celokupno obrtništvo. Gospodarske funkcije našega obrtnika so odlične važnosti ne samo za našo ožjo pokrajino, ampak za vso državo in zato bi pomenilo zapostavljanje slovenskega obrtnika obenem tudi zapostavljanje interesov celokupnega gospodarstva.

Po izvajanjih g. dr. J. Plessa na gori omenjeni seji širšega odbora ustanoviteljev so podali zastopniki bratov Srbov kakor Hrvatov take izjave, da ne smemo dvomiti, da se zahtevam po podružnici v Ljubljani ne bo ugodilo. Brez dvoma pa mora slovensko obrtništvo pokazati, da ima na tej koristni in prevažni ustanovi največji interes s tem, da podpiše delnice v čim večjem številu. Naj ne bi bilo obrtnika, ki ne bi bil delničar tega, res obrtniškega zavoda!

Zakon o državni obrtni banki.

Clen 1.

Kraljevska vlada se pooblašča, dati Obrtni banki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, d. d., s sedežem v Beogradu, ki jo ustanove obrtniki in njih organizacije iz vse države, zato, da bi zalagala obrtnike s čim ugodnejšim kreditom in podpirala ustanavljanje obrtniških zadrug in njih kreditiranje, te-le privilegije:

- a) Banka je oproščena ob ustanovitvi in izdaji svojih delnic plačila vseh državnih in samoupravnih taks.
- b) Banka je oproščena plačevanja davkov in pribitkov, ki jih plačujejo po svojih zaključnih računih družbe, zavazane javnemu polaganju računov. Glede teh davkov velja oprostitev tudi od samoupravnih doklad.
- c) Država se odreka pravici do dividende, ki bi ji pripadala na del glavnice, katerega vplača.
- č) Minister za finance postavlja v proračun, počenši z letom 1926./1927., vsoto tri in pol milijona dinarjev, iz katerih se podpisujejo in vplačujejo bančne delnice, kolikor ne bi zadoščali v ta namen dohodki državne

razredne loterije, ki se dajo na razpolago ministru za trgovino in industrijo za pospeševanje obrta, za kmetijsko in hišno industrijo; pri vsem tem pa mora vpoštevati, da sme znašati celokupna udeležba države pri delniški glavnici banke največ 40 % skupne vplačane osnovne glavnice. One bančne delnice, ki so last države, upravlja minister za trgovino in industrijo.

Clen 2.

Kraljevska vlada vrši nadzorstvo nad celokupnim bančnim poslovanjem po ministru za trgovino in industrijo. V ta namen se postavi s kraljevim ukazom na predlog ministra za trgovino in industrijo stalen komisar, ki neposredno nadzira celokupno poslovanje banke, kontrolira vse knjige ter prisostvuje vsem sejám odbora in zborom delničarjev. Komisarjeva plača, ki jo odredi minister za trgovino in industrijo, obremenja banko.

Če komisar vidi, da sklep upravnega odbora, osrednjega zavoda, podružnice ali zbora delničarjev nasprotuje družbenim pravilom ali državnim ali obrtniškim koristim, ima pravico, ustaviti njegovo izvršitev, o tem pa mora takoj poročati ministru za trgovino in industrijo, ki izda v 10 dneh izvršno odločbo, ali odobruje komisarjevo postopanje; če ne izda odločbe v tem roku, stopi sklep upravnega odbora v veljavo.

Clen 3.

Obenem z banko se ustanavlja glavna podružnica v Zagrebu, po potrebi in po tukaj navedenem redu pa se ustanove z odobritvijo ministra za trgovino in industrijo podružnici ali ekspozituri banke tudi v Ljubljani in Sarajevu in ekspoziture v Splitu, Skoplju in Novem Sadu, nadalje po potrebi tudi v ostalih pridobitnih središčih. Obenem se mora podružnici in vsaki ekspozituri določiti poslovno področje.

Clen 4.

Denarna sredstva banke s krediti in državnimi vplačili glavnice vred se porazdeljujejo med centralo, podružnico in ekspoziture, pri čemer se je treba ravnati tudi po produktivni sposobnosti in potrebah obrtništva vseh področij, nadalje po ključu vplačane glavnice in hranilnih vlog dotičnega področja; o tem odločata sporazumno glavni upravni odbor in odbor podružnice glede podružnic ali ekspozitur.

Centrala, podružnice in ekspoziture vrše neposredno kreditiranje v okoliših svojega področja, kar se določi natančneje s štatutom.

Clen 5.

Bančne delnice se morajo glasiti na ime ter so nedeljive.

Na zboru delniške družbe dajo vsake tri delnice imetniku pravico do enega glasu.

Z družbenimi pravili se sme določiti, koliko glasov sme največ imeti delničar, ki ima največ delnic; toda noben delničar ne sme imeti več nego 25 lastnih glasov, najsi ima kolikorkoli delnic.

Clen 6.

Na podstavi svoje udeležbe pri delniški glavnici ima država večino glasov v nadzorstvenem odboru. Minister za trgovino in industrijo imenuje dva, minister za finance pa enega člana. Izmed teh članov mora biti eden strokovni uradnik ministrstva za trgovino in industrijo, ostali pa morajo biti višji uradniki ali člani uprave Narodne banke in državne hipotekarne banke. V vseh ostalih odborih banke, podružnice in ekspoziture morajo biti obrtniki zastopani z nadpolovično večino.

Statut predlože v odobritev ministru za trgovino in industrijo sporazumno vse centralne organizacije obrtnikov v državi.

Člen 7.

Banka se ne sme baviti s spekulativnimi posli, nego se mora omejevati na posojila obrtnikom za obrtne poslovalnice in obrtniškim zadrugam, nadalje na sprejemanje hranilnih vlog, otvarjanje tekočih računov, sprejemanje depozitov v hrambo in upravljanje, zlasti obrtniških fondov, na dajanje kavej in garancijskih pisem obrtnikom za licitacije in na kupovanje in prodajanje tujih valut na račun obrtnikov in obrtniških zadrug, to poslednje dvoje pa samo ob istočasnem kritju v gotovini.

Člen 8.

Narodna banka sprejema v reeskont portfeljske menice Obrtne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, d. d., po členu 11., točki 10.) zakona o Narodni banki.

Minister za trgovino in industrijo določi vsako leto na predlog bančne uprave po situaciji na denarnem tržišču, ali in za koliko sme biti obrestna mera kreditov, ki jih daje Obrtna banka kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, d. d., večja nego obrestna mera Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Člen 9.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

Nasemu ministru za trgovino in industrijo priporočamo, naj razglasi ta zakon, vsem Našim ministrom, naj skrbe za njegovo izvrševanje, oblastvom zapovedujemo, naj postopajo po njem, vsem in vsakomur pa, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 27. februarja 1926.

Aleksander s. r.

Kratki stik električne struje.

Jakost kratkostičnega toka.

(Nadaljevanje.)

Da to nalogo na primer za generator rešimo, moramo poznati karakteristične lastnosti stroja. Vobče si moremo izračunati jakost kratkostičnega toka, ako upoštevamo napetost pred nastopom kratkega stika ter upor takega kroga. Kvocijent teh količin kaže po znanem načinu jakost takega toka. Upor tokokroga v generatorju je ponajveč nizek, kratkostični tok bi zrastel v neskončnost, ako bi ne nastala reakcija na vzbujevalno magnetično polje. V tem primeru škodujejo avtomatični regulatorji, ki skušajo padec v napetosti izenačiti.

V primeru kratkega spoja bi morali priti taki regulatorji brezpogojno iz obrata. Strokovnjaki si pomagajo med drugim na ta način, da se regulator prekopča na vzdrževanje konstantne jakosti toka, ali pa, da se kratko spoji ovoje vzbujevalnega polja. Pri generatorjih za izmenični tok igra samoindukcijska napetost še večjo vlogo. Opazovalo se je, da je kratkostični tok pri trofaznem kratkem spoju na privlačnih v bližini generatorja vedno manjši kot trikratni normalni tok, medtem ko v kratkih odcepih omrežja nastopijo kratkostični toki, ki presegajo normalni tok teh odcepov za sto in še več odstotkov. Naučinkovitejši protiutež, da se obvaruje naprava kratkega stika, je vedno solidna izvedba vseh delov in brezhibna montaža. Ponemod se uporabljajo posebne tuljave, ki dušijo s svojim primerno visokim slepim uporom tok in zabranijo, da aparati pri kratkem spoju ne zgore.

Kako mogočne sile vršijo svoje uničevalno delo, je imel pisec te razprave priložnost opazovati ob eksploziji nekega iztikala na olje, pri kateri priliki je zletelo iztikalo skozi streho poslopja in porušilo streho.

Da si predočimo približno jakost kratkostičnega toka, vzemimo električno napravo, ki vodi normalno 100 amperov. Upor te naprave bodi 0,5 ohma, ne oziraje se na kapaciteto in samoindukcijo. Iz Joulesovega zakona sledi, da je energija, izražena v gramkalorijah, enaka količini $0,24 \times I^2 \times \text{upor} \times \text{čas}$; v danem primeru tedaj $0,24 \times 10.000 \times 0,5 = 1200$ gramkalorij v eni sekundi. Ker je 1000 gramkalorij enako 424 kilogrammetrov, je reprezentirana izračunana sila z okroglo 509 kgm. S to silo se odbijajo križajoči se toki, odnosno nosilci teh tokov. Križajoči toki pridejo povsod v poštev, kjer ležita, oziroma se nahajata nosilca t o k o k r o g a (pozitivni in negativni) drug poleg drugega.

Možno je tedaj razumeti, kaka stiska nastane pri napetosti 35.000 voltov, katero napetost ima elektrarna Fala na progi Laško—Trbovlje, ako bi se pojavil kratki stik pri 0,5 ohma upora. Taka sila mora uničiti v trenutku vse v neposrednji bližini. Opazoval sem pri neki priliki pri visoki napetosti, da so popolnoma mokre veje drevja, ki so slučajno vsled viharja tvorile zemeljski stik, mahoma zgorele in se z velikim treskom razpršile v pepel. Pri sedaj se množičnih električnih velenapravah uporabljajo se sredstva, da se kratkostični toki učinkovito omejujejo. (Nadaljevanje sledi.)

Dobave.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije, dobave in prodaje:

Dne 10. novembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave raznega železnega materiala (verige, žica pocinkana itd.) ter glede dobave zakivaka, matice zateg in podložnih plošč; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 3000 kg jedrnatega mila, glede dobave Böhlerjevih pristojev in rezervnih delov, glede dobave karbidnih gorilcev (41.000 komadov) ter glede dobave 24 komadov signalnih svetilk za lokomotive.

Dne 11. novembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave usnjenega in vrvarskega materiala; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 1 plošče iz bron v teži okoli 420 kg, glede dobave 100 ton bukovega oglja ter glede dobave platnenih snažilnih rutic za snaženje lokomotiv.

Dne 12. novembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave razne pločevine ter glede dobave raznega železa. Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave raznega steklenega materiala, glede dobave 10.000 kg pisanega bombaža ter glede dobave mazilnih blazinic. —

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 13. novembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznih tiskovin ter glede dobave ščetinastih čopičev.

Pri direkciji državnih železnic v Subotici dne 17. novembra t. l. ofertalna licitacija glede oddaje zgradbe kurilnice na postaji Novi Sad.

Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu dne 13. novembra t. l. glede dobave steklarskega materiala.

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 17. novembra t. l. glede dobave 10.000 kg barvastih cunj ter glede dobave 7 cevi iz kavčuka za pranje kotlov.

Pri direkciji državnih železnic v Zagrebu dne 17. novembra t. l. glede dobave 1000 košar za oglje iz španskega trstja.

Pri intendanci IV. armijske oblasti v Zagrebu dne 22. novembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 2.750.000 kilogramov krušne moke.

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 20. novembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 3000 komadov mila.

Predmetni razglesi z natančnimi podatki so interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Iz organizacij.

Zadruga urarjev, zlatarjev, pasarjev, optikov in gra-verjev v Ljubljani. VII., VIII. in X. odborova seja dne 11. avg., 9. sept. in 6. okt. 1926. Odborovih sej so se udeležili odborniki polnoštevno. Preminul je vestni zadrugi član g. Franc Lovko, urar v Cerknici. V «Obrtniško Samopomoč» je pristopilo do 50 članov, t. j. približno dve tretjini. Prvo pomoč je dobila vdova po umrlem članu g. Lovku. Rešilo se je sporno vprašanje treh vajencev radi prečasnega izstopa iz učne dobe. Obrtni oblasti se je naznanil neki zavod radi pretirane konkurence in izrabljenja obrtniških pomožnih delavcev v svoje koristi. Sestavila so se zadruga navodila glede pomožnega osebja v raznih zadevah in druge zadrugne določbe ter poslale vsem članom v uvaževanje. Urarsko obrt je opustil g. Luka Vilhar, urar v Ljubljani. Obrtno dovoljenje so na novo dobili gg.: Megušar Avgust, pasar v Mostah, Bardorfer Franc, urar v Ljubljani, Žlebnik Ivan, urar v Domžalah, Vidmar Ivan, urar v Kranju, in Velkavrh Anton, urar v Ljubljani. Nekemu prosilec se je prošnja za obrtno dovoljenje odbila, ker ni imel predpisane pomožniške preizkušnje. Proti neki tvrdki se je strogo nastopilo radi neupravičene razprodaje trgovine. Predpis Meroizkušnega nadzorništva glede postopka pri preizkušnji čistote dragocenih kovin se je objavil članom v «Obrtnem Vestniku». Pomožniško preizkušnjo je napravilo 5 kandidatov, in sicer dva urarja, 1 zlatar in 2 graverja, en kandidat s prav dobrim, ostali pa z dobrim uspehom. Nastop učne dobe se je dovolil 5 vajencem, in sicer 2 urarjema, 1 pasarju, 1 zlatarju in 1 graverju. Poslali sta se dve ovadbi na sreske poglavarje proti šušmarjem radi neopravičenega izvrševanja urarske obrti. Napravila se je prošnja glede večje pažnje pri pouku vajencev v obrtno-nadaljevalnih šolah, zlasti iz računstva in knjigovodstva. G. načelniku se je čestitalo povodom njegove petdesetletnice rojstva. Grajal se je neki član radi nereda, ker ni prijavil vajenca v učno dobo. Sprejelo se je osem novih članov v zadrugo, ki do sedaj iz neznanega vzroka še niso bili včlanjeni. Razmotrivati se je pričelo vprašanje glede nakupa ur-budilk na debelo iz inozemstva, katere bi prodajali zadrugi člani za nižje cene. Zadeva se bo obravnavala na občem zboru. Tajništvo je rešilo od VII. do X. seje 83 dopisov in vlog. — Odbor.

Sestanek nove skupne obrtne zadruge za sodni okraj Ljubljano. Kakor smo že poročali, bo Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani ustanovila za sodni okraj Ljubljano skupno obrtno zadrugo za vse one obrtnike, ki doslej niso včlanjeni še v nobeni strokovni zadrugi. Zadruga bo štela čez 400 članov. V nedeljo 24. oktobra t. l. se je vršil prvi sestanek članov ustanavljaljoče se zadruge. Vsled slabega vremena je bila udeležba slaba. Sestanek je otvoril podnačelnik Zveze obrtnih zadrug g. Fran Ravnikar. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni gg.: za načelnika g. Anton Kovačič, pečarski mojster, Vič; za podnačelnika g. A. Strniša, sodarski mojster, Moste pri Ljubljani; za odbornike: Franc Janež, pletarski mojster, Dol-

sko; Josip Cihlar, cementarski mojster, Ljubljana; Franc Tomšič, mizarski mojster, Zg. Kašelj; Franc Čebular, strojarski mojster, Studenec-Ig; Franc Marolt, mesarski mojster, Zgornja Šiška; Jaroslav Neškudla, izdelovalec paramentov, Ljubljana; Edvard Mesesnel, mlinar, Vič; Franc Petkovšek, kolarski mojster, Ljubljana; I. Pengov, kiparski mojster, Ljubljana; Karel Götzl, pozlatarski mojster, Ljubljana. Po potrebi se bodo kooptirali v pripravljalni odbor še zastopniki drugih strok.

Občni zbor zadruge kovinskih in sorodnih obrtov v Ljubljani se je vršil dne 8. septembra t. l. v posvetovalnici mestnega magistrata. Za obrtno oblast se je udeležil občnega zbora magistratni komisar g. Svetel. Po pozdravnem nagovoru zadrugnega načelnika g. Valentina Urbančiča je podal g. načelnik sliko o zadrugnem poslovanju v preteklem letu in o težkočah, s katerimi se mora boriti obrtništvo. Prečital se je nato zapisnik zadnjega občnega zbora in podal računski zaključek, ki je bil soglasno odobren in odboru podeljen absolutorij. Občni zbor je napravil nekaj važnih sklepov, med drugimi se je sprejela spomenica z zahtevo, da se kovaška dela oddajajo izključno le kovačem, ne pa tudi ključavničarjem. Istotako se je sklenilo podvzeti korake zaradi oddaje mehaničnih del. Izrazila se je tudi zahteva po koncesijoniranju mehaničnega obrta. Inkorporacijska pristojbina se je zvišala od dosedanjih 125 Din, odnosno 250 Din, na 500 Din. Kovaški mojstri so sklenili nadalje, naprositi mestni magistrat za vpeljavo štantnine: 200 Din za vsak nov voziček, ki se pripelje v mesto naprodaj. Vsem zadrugnim članom, ki se občnega zbora niso udeležili, a tudi ne opravičili, se je naložila denarna globa 20 Din.

Zadruga kovinarjev in sorodnih obrtov v Ljubljani je v svoji zadnji odborovi seji sklenila, da se bodo od sedaj naprej vršile preizkušnje vajencev za pomočnike vsak mesec le enkrat. Zadruga bo zbirala vse tekom meseca došle prošnje za preizkušnje in bo potem g. načelnik zadrug določil rok za polaganje teh preizkušenj. Interesenti se bodo v določenem roku obvestili. Ob tej priliki opozarja zadruga tudi vse gospode mojstre, da imajo s prošnjo za preizkušnjo tudi predložiti po zakonu predpisana spričevala obrtnonadaljevalne šole, ker je drugače oprostitev izključena. To velja seveda samo za kraje, ki imajo obrtnonadaljevalne šole.

Zadruga čevljarjev v Brežicah namičrava uvesti za svoje člane mojstrsko preizkušnjo in je predložila obrtni oblasti v odobritev tudi že tozadevni pravilnik.

Obrtno društvo v Radovljici priredi v nedeljo dne 14. novembra t. l. na Dobravi pri Kropi v gostilni Filipa Pogačnika obrtniški sestanek za vse obrtnike iz vasi Kemna gerica, Kropa, Dobrava, Ovsišce, Podnart in Otoče. Obrtno društvo hoče na ta način priti v stik tudi z onimi obrtniki, katerih navadno ne vidimo na naših zborovanjih, da tako zbudimo vse speče sile ter jih pridobimo za delo v skupni borbi za obrtne pravice. Tovariši iz zgoraj navedenih vasi, pridite vsi na ta sestanek, da slišite, kaj je obrtno društvo in kake koristi je za skupne obrtne zadeve. Na svidenje na Dobravi!

Razno.

Obrtniški koledar za leto 1927. bo v kratkem izšel. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je razposlala na vse zadruge in obrtna društva v Sloveniji naročilne liste, s katerimi naj bi za svoje člane naročili primerno število koledarjev. Nekaj zadrug in obrtnih društev se je temu pozivu že odzvalo, izdajateljstvo koledarja pa pričakuje, da bodo tudi ostale zadruge in obrtna društva storila svojo

dolžnost. Posameznikom se bo koledar poslal le proti naročilu, sicer pa samo zadrugam, obrtnim društvom in knjižarnam.

Tečaj za damsko prirojanje v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani namerava prirediti konec decembra t. l. tečaj za damsko prirojanje v Ljubljani. Krojačice-mojstrice in pomočnice, ki žele obiskovati tečaj, naj prijavijo svojo udeležbo pismeno ali osebno pri Uradu za pospeševanje obrti, Ljubljana, Krekov trg št. 10/I. Tečaj se bo vršil vse delovne dni ob večernih urah pod vodstvom strokovnega učitelja gosp. Alojzija Knafeleja.

Elektromonterski tečaj. Strokovna zadruga koncesioniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani namerava prirediti šestmesečni tečaj za elektromonterje, ako se prihlasi zadostno število kandidatov. V to svrhu se pozivajo vsi zainteresirani, da prijavijo namero udeležbe pismeno do 7. novembra t. l. na gorenji naslov, ali pa da se zglase osebno v soboto, dne 6. novembra od 18. do 19. ure, oziroma v nedeljo, dne 7. novembra od 10. do 12. ure pri združenem načelnstvu v Ljubljani, Lepi pot št. 12 (nasproti tobacne tovarne).

Opozorilo delodajalcem. Okrožni urad za zavarovanje delavcev pri izterjavanju zaostalih premij opozarja, da je veliko delodajalcev, ki od urada jim doposlane plačilne naloge kratkomalo založe, dostikrat celo neodprte. Urad uvede dolgotrajno prisilno-izterjevalno postopanje, kar je v zvezi z velikimi stroški. Dolžniki se odzovejo šele takrat, ko pride sodni organ, in zaprosajo od urada razne plačilne ugodnosti. Ne samo, da taka malomarnost povzroča uradu vedno večje upravne stroške in je na ta način izključeno upravne stroške znižati, ampak je tako zadržanje tudi strankam samim v škodo, ker morajo nositi izterjevalne stroške, na drugi strani pa urad sredi izvršilnega postopanja ne more priznati nikakih plačilnih ugodnosti, odnosno ne more raznih ugovorov radi zastaranja vzeti na znanje, dasi so morda meterijalno utemeljeni. Iz teh razlogov Okrožni urad nujno pozivlja svoje člane-delodajalce, da pregledajo, v koliko so plačilnim obveznostim zadostili in da pravočasno zadoste zakonitim obveznostim. Urad ima še vedno večmilijonske zaostanke, ki se sestoja iz samih malih postavk. Razumljivo je, da izterjevanje takih manjših, toda mnogostevilnih postavk povzroča ogromno dela — in stroškov, katere konec konca nosijo delodajalci in tudi delojemalci sami. To opozorilo velja predvsem za hišna gospodinjstva in druge male podjetnike, torej za socialno šibkejšje sloje, ki velike izterjevalne stroške in zamudne obresti težko občutijo. Urad pa mora na vplačilu vseh premij, obresti in stroškov vztrajati, ako hoče zadostiti zakonitim obveznostim.

Oddaja mizarskih in tapetniških del za novo zgradbo Narodne skupščine. V kratkem bodo oddana mizarska in tapetniška dela za notranjo ureditev prostorov nove zgradbe Narodne skupščine. Kakor se je doznalo, obstoja nevarnost, da bi se vsa ta dela, ki znašajo okrog 20 milijonov dinarjev, oddala avstrijskim in madžarskim tvrdkam. Ne moremo dovolj obsoditi že same namere, da bi se ta dela oddala inozemskim tvrdkam. Obrtnišvo preživlja hudo gospodarsko krizo, kateri pa je v precejšnji meri kriva ravno država sama. Premnogokrat smo že morali občutiti, da na merodajnih mestih omalovažujejo naš obrt in da ga podcenjujejo. Vsako še tako malovredno inozemsko blago jim je ljubše, nego domač, soliden izdelek. Kako čuva država obrt, kažejo dovolj jasno razne državne delavnice in ogromen uvoz inozemskih obrtniških izdelkov; plod nerazumevanja obrtniških teženj so razni zavodi, šušmarstvo itd. Pri vsem

tem pa je obrtnik prvi, ki naj plačuje ogromne davke. Delo se mu odjemlje, potem pa pridejo famozne odredbe finančnih oblastev, da mora obrtnik za vsak še tako majhen kosček dela, ki ga mu dá država, dokazati, da je plačal davke, preden se mu izplača borih par dinarjev za služka. Sedaj hočejo gospodje, ki tako radi iščejo »zarade«, oddati milijonska dela v inozemstvo, ker menda v Jugoslaviji ni obrtnika, ki bi bil zmožen prevzeti delo za naš parlament. Naše obrtnišvo ni tako bogato, da bi moglo dajati težke provizije — zato pa naj tudi dela ne dobi. — Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani in Mariboru sta proti nameravani oddaji del v inozemstvo vložili na pristojna ministrstva in naše parlamentarne klube zahtevo, da se ta dela oddajo izključno le domačim podjetnikom. — Država je v prvi vrsti dolžna podpreti domači obrt in dolžnost vseh prizadetih faktorjev je, da preprečijo oddajo del v inozemstvo. Škandal bi bil, če bi se celo v posloplju našega narodnega predstavnštva šopirilo tuje delo!

Inspekcija parnih kotlov za Slovenijo v Ljubljani opozarja vse strojnike in kurjače ter biveže udeležence strojniškega tečaja, da se tiska knjiga »Parni stroj in parna turbina« inspektorja ing. Gulića, ki izide v štirinajstih dneh.

Sklicanje plenarne seje Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Več kot mesec dni je že poteklo, odkar so se izvršile volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Na podlagi volilne uredbe skliče prvo plenarno sejo novoizvoljene zbornice minister za trgovino in industrijo. Na tej plenarni seji se izvoli zbornični predsednik. Novo zbornico čakajo velike naloge. Naši gospodarski krogi žive sredi občutne gospodarske krize in ravno zbornica, kot slovenski gospodarski parlament, je v prvi vrsti poklicana, da zaščiti naše gospodarske kroge. Volitve so se izvršile točno po določenih volilnih uredbe, novoizvoljeni zbornični člani so podali svoje izjave in sedaj pač ni zadržka, da bi minister za trgovino in industrijo zavračeval sklicanje plenarne seje in s tem oviral zbornično delo. Vsi gospodarski krogi v Sloveniji so enodušni v tem, da minister za trgovino in industrijo skliče takoj prvo sejo novoizvoljene zbornice.

Dobava desk in žebeljev za police (štelaze). Artiljerijski polk v Prilepu namerava za police za pritlikline nabaviti iz Slovenije 250 gredic v dolžini 4 m, debelini 8 cm, nadalje 400 desk v dolžini 4 m, debelini 3 cm ter širini 25 cm in 50 kg žebeljev v dolžini 7 cm. Zanimati, ki bi se zanimali za to dobavo, naj pošljejo svoje oferte franko nakladna železniška postaja tu ali franko izkladalna železniška postaja v Prilepu, in sicer za les od 1 kubičnega metra ter za žebelje od 1 kg komandimesta Ljubljane v Ljubljani.

Dobava denaturirane soli v industrijske svrhe. Tvrdkam, ki potrebujejo denaturirano sol v industrijske svrhe, se naznanja, da uprava državnih monopolov kraljevine SHS, prodajni oddelek v Beogradu, kamor se je obračati s prošnjo za dodelitev denaturirane industrijske soli v industrijske svrhe, izdaja dovoljenja za nakup industrijske soli samo onim tvrdkam, ki so do tega upravičene po čl. 7. pravilnika, ki se glasi: Kdor želi kupiti industrijsko sol v denaturiranem stanju, mora vložiti pismo prošnjo, opremljeno s takso za prošnjo in za rešitev o odobritvi nakupa, v kolikor po zakonu o taksah, ter v njej točno označiti: a) v kakšen namen se zahteva denaturirano sol s točnim popisom, kako se jo bo uporabilo; b) potrebno količino soli za šest mesecev; c) oddelek finančne kontrole, v čigar okolišju je kraj podjetja; d) s katerim denaturacijskim sredstvom naj se sol denaturira;

in d) kje naj se denaturira, ali v državnem solnem založišču ali v kupčevem podjetju. Prošnji za nakup soli v denaturiranem stanju se priloži potrdilo pristojnega davčnega oblastva o plačnem davku za minulo tromesečje tekočega leta in potrdilo pristojne zbornice, iz katerega mora biti razvidno, da je dotično podjetje sodno protokolirano (označiti je treba naziv sodišča, številko in datum odloka o protokoliranju) in da potrebuje sol za obratovanje. Prošnja se izroči oddelku finančne kontrole, v čigar okolišju je podjetje; ta oddelek jo pošlje po svoji sreski upravi finančne kontrole v rešitev upravi državnih monopolov, oddelku prodaje, s svojim poročilom o tem, ali gre ali ne gre za primer iz čl. 6. tega pravilnika, odnosno ali ima podjetje terensko zvezo s hotelom, kavarno itd. ali je nima in ali je bil prosilec kaznovan zaradi tihotapstva ali ne, in če je bil, kdaj, zakaj in s kakšno kaznijo.

Zgradba palače Pošne hranilnice v Ljubljani. Ministrstvo pošte in brzojava je odobrilo večmilijonski kredit za zgradbo palače podružnice Pošne hranilnice v Ljubljani na stavbnem prostoru na Aleksandrovi cesti. Stroški so preliminirani na približno 10 milijonov dinarjev.

Ministrstvo za redno obisk obrtnonadaljevalnih šol. Na poročilo nadzornih oblastev, da obrtniški vajenci jakó neredno obiskujejo pouk na obrtnonadaljevalnih šolah, je ministrstvo odredilo, da se mojstri, ki ne pošiljajo vajencev redno v šolo, strogo kaznujejo.

Kartel železne industrije. Že več mesecev se vodijo pogajanja med udruženji velike industrije železa v Franciji, Nemčiji in Belgiji glede ustanovitve kartela za regulirano proizvodnjo železa in ureditev cen. Na drugi strani pa se vrše pogajanja med Češkoslovaško, Madžarsko, Avstrijo, Rumunijo in našimi podjetji, katerim se bo pridružila tudi italijanska industrija železa. Obe skupini pa se bosta potem seveda združili — na škodo obrtnikov in konzumentov.

Borza dela v Celju. S 15. oktobrom je pričela poslovati borza dela v Celju, ki ima uradne prostore v hiši Prve hrvatske štedionice, nasproti kolodvora. Za stranke se uraduje vsak delavnik od 8. do 12., telefonska številka 119. V svrhu hitrejšega in uspešnejšega poslovanja pri posredovanju dela in služb, oziroma delovnih moči, se naproša interesente, ki se na borzo dela pisмено obračajo, da v prijavi navedejo potrebne podatke, in sicer delodajalci delovne in plačilne pogoje ter zahteve in želje glede delovnih moči, delojemalci pa osebne podatke (starost, stan, število družinskih članov, bivališče itd.) ter zahteve in želje glede plače in delovnih pogojev, kje so bili zadnjič zaposleni, število brezposelnih dni itd. Vsakokratni prijavi ali dopisu je priložiti znamko za odgovor. Legitimacije za polovično vožnjo, ki morajo biti opremljene s sliko, se izdajajo le proti predložitvi dokaza, da je dotični res brezposeln, oziroma da potuje v svrhu iskanja dela. Kot dokaz služi dopis ali potrdilo delodajalca, potrdilo županstva itd. Ker je hitro poslovanje borze dela predvsem v interesu strank samih, se priporoča, da se pri dopisovanju ravnajo po gornjih navodilih.

25letni jubilej vrtnarske razstave v Poznanju. V dnevih od 25. septembra do 3. oktobra 1926. se je vršila v Poznanju vrtnarska razstava, ki je hkrati jubilej njenega 25letnega obstoja v Poznanju. Te vrtnarske razstave so bile skozi 25 let najpogostejše in na polju vrtnarstva so za Poljsko ustvarile neprecenljive zasluge, pred vsem pri vzgoji posameznih kultur. Razstava se je delila na sledeče oddelke: 1.) sadjarstvo, 2.) odgoja cvetlic, 3.) začimbe, 4.) semena, 5.) razstava cvetlic za posebno lepoto, 6.) načini vzornih vrtov, 7.) šopki in cvetje. Raz-

stavi je bil priključen tudi tehnični oddelek vrtnarstva in poseben šolskobotaničen vrt. Od vrtnarstva in rastlinstva najbolj odvisen gospodarski čimbel, čebelarstvo, je prav tako bilo na razstavi. Razstava je zaznamovala velik obisk, zlasti iz sosednjih držav. Prišli so tudi predstavniki vrtnarstva iz Češkoslovaške in iz drugih slovanskih krajev. Na to razstavo bi bili morali tudi naši vrtnarji, ker so pri nas dani vsi pogoji za procvit in reorganizacijo vrtnarstva v najmodernejšem stilu. Prilika je bila ugodna, da si je ob tej priliki mogoče ogledati republiko Poljsko, kajti po vseh državah je bil dovoljen 50%ni popust po železnica.

Uradovanje naših obrtnih oblasti. «Obrtniški Vjesnik», glasilo Saveza hrvatskih obrtnika v Zagrebu, je priobčil pred kratkim članek, v katerem ostro nastopa proti birokratičnemu poslovanju naših oblasti in nadvse počasnemu reševanju spisov, dasi šteje naša država 270.000 aktivnih državnih uradnikov. Strinjamo se v celoti s tem člankom zlasti, ker tudi v Sloveniji ni niti za las boljše. Najnavadnejši spis se valja mesece in mesece po uradih, študirajo se paragrafi — realno življenje pa se pri rešitvah popolnoma nič ne vpoštevata. Kot državljani in davkoplačevalci imamo menda tudi v administrativnem oziru zahtevati večji red.

Davčna obremenitev v Avstriji. Avstrijski upravni aparat je kljub raznim odpravninam, redukcijam in upokojitvam še vedno tako obsežen, da stane državo s pokojninami vred približno 72 % vseh državnih prejemkov. Finančna uprava izkuša z večjimi donosi direktnih davkov ohraniti ravnovesje državnega proračuna. Direktni davki dajejo kljub vsem olajšavam vedno večje donose. Tako je znašal donos direktnih davkov v letu 1923. še 825 milijonov šilingov, v letu 1925. pa je narasel na 1160 milijonov, torej skoraj za 50 %. Posebno ugodne uspehe kaže dohodnina in pridobnina, glede katerih je vlada obljubila, da bo pri odmeri skrajno obzirno postopala. Kljub vsem zagotovilom obzirnosti pa se je donos dejansko zvišal za 47 milijonov, kar prekaša nade najhujših fiskalistov. Davčna obremenitev v Avstriji je skrajno občutna; presega namreč davčno obremenitev na Češkoslovaškem za 25 % in na Ogrskem za 60 % ter je še enkrat višja nego je bila leta 1923. Avstrijski gospodarski krogi si prizadevajo za olajšanje, a vsa dosežena olajšanja brezuspešni davčni aparat, o čemer nas prepričuje tudi davčna praksa v Sloveniji, ki verno sledi dunajskim in avstrijskim zgledom, iz katerih šole izhaja.

Inseratni izdatki v Ameriki. Zveza ameriških izdajateljev časopisov je sestavila podatke o izdatkih v inseratne namene. Po teh podatkih izhaja v Severni Ameriki in v Kanadi več nego 2100 dnevnikov v angleškem jeziku in nad 1000 tednikov. Ti časopisi so prejeli po previdnih cenah tekom enega leta nad 200 milijonov dolarjev inseratnih pristojbin. Podatki navajajo poimensko 118 inserentov, od katerih je v letu 1925. vsak izdal za inserate preko 100.000 dolarjev. Med njimi jih je preko polovice plačalo za inserate čez 250.000 dolarjev, 34 preko 150.000 dolarjev, 14 preko 1.000.000 dolarjev, Ford Compagne in Studebaker Corporation pa vsaka preko 2.000.000 dolarjev.

Povišanje železniške tarife. «Službene novine» z dne 27. avgusta t. l., št. 193, objavljajo naredbo ministra saobračaja, po kateri stopajo s 1. oktobrom sledeče nove železniške tarife v veljavo: 1.) lokalna tarifa za prevoz blaga itd. na progah državnih železnic SHS ter na vicinalnih železnicah, ki so pod upravo državnih železnic; 2.) pristaniščna tarifa za prevoz blaga in živih živali med postajami državnih železnic in vicinalnih železnic v državni upravi na eni strani ter postajami Bakar, Dubrovnik, Metković, Solin, Split, Sušak, pristanišče, Šibenik in Zele-

nika na drugi strani; 3.) dodatek k železniški tarifi del II. tarifnih odredb za prevoz blaga, ki je v veljavi od 1. oktobra 1925. Z uveljavljanjem novih tarif se razveljavljajo sledeče sedaj veljavne tarife, in sicer: 1.) Lokalna tarifa (zvezek A) reglementarne in tarifne odredbe za prevoz blaga, kakor tudi 2.) Tablice za računanje vozarine (zvezek B), ki je od 1. oktobra 1925 v veljavi. 3.) Obenem se ukinja s 1. oktobrom tudi veljavnost tarifnega obvestila M. S. B. R. 16.143 z dne 8. junija 1926, ki je bilo objavljeno v »Službenih Novinah« št. 134 in ki se nanaša na uporabo vozarinskih tablic na Split itd. in Dubrovnik itd. v uvoznem prometu. Tarifna reforma uvaja po preteku enega leta pristaniščno tarifo za Sušak, za katero so se toliko borili posebno hrvaški gospodarski krogi. Obenem se uvaja tudi posebna izjemna tarifa za dovoz žita in hrane v pasivne kraje, ki pa za Slovenijo ne velja. V ostalem pomenja nova tarifa znatno podražitev vozarine na glavnih progah in za vse suhozemске obmejne prehode za im-

portni, kakor tudi za eksportni promet in s tem povišanje produkcijskih stroškov za domačo industrijo in obrt. Povišanje tarife je sklenila vlada že spomladi koncerni marca, in sicer brez zaslišanja tarifnega odbora, ki je edino kompetenten dati o tem svoje strokovno mišljenje s stališča interesov gospodarskih krogov. Kakor čujemo, se sestavlja sedaj tudi nov daljinar za omrežje državnih železnic, in sicer po načelih, ki pomenijo znatno podražitev prevoznih stroškov za industrijo, kakor tudi za uvozno in izvozno trgovino v Sloveniji, ker bodo z ozirom na vzpone posameznih prog kilometrske razdalje napram sedanjim razdaljam znatno povečane.

Naročajte „Obrtni Vestnik“!

Za konzorcij »Obrtnega Vestnika« Engelbert Franchetti.
Urednik Engelbert Franchetti.

Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H. Brandt.

MALI OGLASI

vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 5 Din. — Oglase je plačati v naprej, lahko tudi v znakah. — Za odgovor je priložiti znamko.

Naročajte in razširjajte

edino strokovno glasilo
»Obrtni Vestnik«!

Uprava v Ljubljani, Dunajska
cesta 20. 18/26

Narodni dom, Maribor

Štajerska klet, abonenti, keglji-
šče, haložan, znižane cene. —
O set 26/26

Vsakovrstne

pile (turpije) rašpe

izvršuje strokovno in po
zmerni ceni ter prevzame tudi
specijalna naročila Ivan Figar,
pilarski mojster v Ljubljani.
Cesta na gorenjsko železnico
št. 4 (v bližini gostilne »Novi
svet«).

«POSEST»

realitetna pisarna, druž. z o. z.,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 24,
prodaja in kupuje:
nepremičnine, razne trgovske,
obrtne hiše, gostilne, kmečka
posestva, graščine, stavbene
parcele itd. pod najugodnejšimi
pogoji.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in za vsa-
kovrstna ročna dela se dobi
v veliki izbiri in po najnižjih
cenah pri

Karel Prelogu

Ljubljana, Gosposka ulica 3.
Stari trg 12.

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine,
zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilne, restavracije,
hotela, kavarne in bare.

Luksuzni predmeti. - Stavbno in umetno steklarstvo.

Telefon 478

LJUBLJANA

Telefon 478

Dunajska cesta 10

LEKARNA

TRNKÓCZY

LJUBLJANA

MESTNI TRG 4

Zaloga
vseh tu- in inozemskih
specialitet, preparatov,
mineralnih voda
itd. 12-11

... NAJNIŽJE CENE! ...

trgovina IV. BONAČ

priporoča največjo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin in
potrebščin za tehnične pisarne, risalnih, skicnih, pavznih in
svetlopisnih papirjev, risalnih orodij, map in registratorjev
za korespondenco, prepisnih in poslovnih knjig.

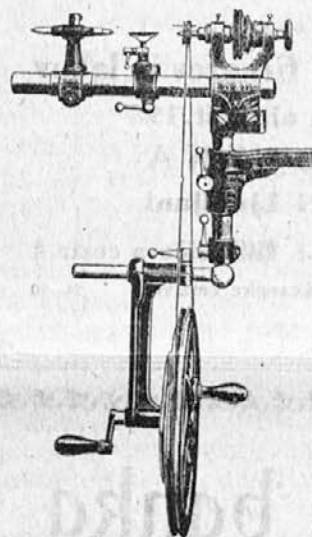
Preskrbuje vse vrste tiskovin

6-7

Pisemski papir

knjigoveznica

Polnilna peresa



Forniture in orodja ter razne vrste ur

si morete nabaviti
najpovoljnejše pri
tvrdki

DRAGOTIN HEGER

ZAGREB

Marovska ulica šte. 10.

Zahtevajte cenik!

Ustanovljeno leta 1894

Urarske in zlatarske forniture in orodje

nudi

24-8

J. BEHRMANN I SIN

oddelek furnitur

ZAGREB, Duga ulica 16.

Prodaja samo urarjem in zlatarjem

Skrbno
izdelovan je

L. MIKUŠ

Največji
izbor

Preobleke

tvornica dežnikov

Popravila

Najnižje
cene!

LJUBLJANA

27-22

Najnižje
cene!

Mestni trg št. 25.

Mestna hranilnica ljubljanska

(Gradska štedionica)

v Ljubljani

Stanje vložnega denarja preko 220 milijonov dinarjev.
Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Zlasti plačuje za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še MESTO LJUBLJANA z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno radi tega nalagajo pri njej tudi sodišča denar mladoletnih, župni uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prilhanke največ v naši hranilnici, ker je denar popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

ORIENT

d. z o. z.

tovarna olj. barv, firnežev in lakov

Slomškova ulica št. 19

LJUBLJANA

Vodmat pri Ljubljani

Prodajalna na drobno: Miklošičeva cesta 4

nasproti frančiškanske cerkve. 24-20

J. GOREC

LJUBLJANA

Palača Ljubljanske kreditne banke

Kolesa

Šivalni stroji

Vsi deli in popravila

Radio-aparati in deli

Zarnice

Športni predmeti

najbolje — najceneje!

24-20

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

24-21

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem posloplju).

24-20

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.